

SİRKÜ : 2015/02

Konu : Elektronik ortamda muhafaza ve ibraz zorunluluğu

KAYSERİ

07.01.2015

Vergi denetim faaliyetlerinin gelişen teknolojilere uygun bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile belirlenen konulara ilişkin kayıtların elektronik ortamda oluşturulması, muhafazası ve ibraz edilmesine (Kayıt Saklama Gereksinimleri) dair usul ve esasları düzenleyen ve 29.12.2013 tarih ve 28866 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan VUK 431 sıra no.lu Genel Tebliği 01.01.2015 tarihinde (VUK 436 sıra no.lu Genel Tebliği uyarınca) yürürlüğü girmiş, 29.12.2014 tarih ve VUK 70 no.lu Sirkülerinde kayıt saklama gereksinimlerine ilişkin ilave açıklamalar yapılmış bulunmaktadır. VUK 431 sıra no.lu Genel Tebliği ile bazı mükelleflere getirilen bilgi ve belgelerin elektronik ortamda oluşturulması, muhafazası ve ibrazı zorunluluğu ilgili düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

1- 01.01.2015 tarihinden itibaren kayıt ve bilgileri elektronik ortamda oluşturma, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirilen mükellefler

Aşağıda yer alan mükelleflere; tüm faaliyetlerine ilişkin olmak üzere belirlenen içeriklere uygun kayıtları, 01.01.2015 tarihinden itibaren elektronik ortamda oluşturmak ve istenildiğinde ibraz etmek üzere elektronik ortamda muhafaza etmek zorunluluğu getirilmiştir. Ancak aşağıdaki mükellefler arasında olmakla birlikte 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki kurum, kuruluşlar, kamu iktisadi kuruluşları ve sermayesinin yüzde 50 veya daha fazlası kamuya ait olan kurum ve kuruluşlar kapsam dışında tutulmuştur.

a) 4760 sayılı ÖTV Kanunu ekinde yer alan (I) sayılı liste kapsamında ÖTV mükellefiyeti olanlar ile ÖTV mükellefiyeti olmasa dahi aşağıdaki faaliyetlerde bulunanlar;

- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında bayilik, taşıma, dağıtıcı, depolama (deniz taşıtları dâhil), madeni yağ, serbest kullanıcı, ihrakiye teslimi, iletim, rafinerici ve işleme lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar,

- ÖTV mükellefiyeti olup olmadığına bakılmaksızın 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında CNG, depolama, toptan satış, dağıtım, iletim, ithalat ve ihracat lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar,

- 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu kapsamında dağıtıcı, depolama, taşıma ve otogaz bayilik lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar,

b) 4760 sayılı ÖTV Kanunu ekinde yer alan (III) sayılı listenin B cetvelinde yer alan ürünlerle ilgili olarak,

-Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan tütün ticareti yetki belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler, üretim ve faaliyet uygunluk belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler,

-Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan üretim ve faaliyet uygunluk belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler,

- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan üretim ve faaliyet uygunluk belgesi almış gerçek ve tüzel kişilerin mamullerinin, Toptan Satış Belgesi sahibi mükelleflere pazarlama ve dağıtımını gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler.

2- Elektronik ortamda oluşturup muhafaza edilecek kayıt ve bilgiler

Kayıt saklama gereksinimi bulunan konular ve saklanacak kayıtlarda bulunacak asgari unsurlar VUK 431 sıra no.lu Genel Tebliği ekinde yer almakta olup, bu ekte birinci maddede sayılan mükelleflerin tüm faaliyetlerine ilişkin **alış, satış, ithalat, ihracat, üretim, dönem başı ve dönem sonu mal stoklarına ilişkin envanter kayıtlarının, yevmiye maddesi tarih-no, belge tarih-no, alıcı-satıcı bilgileri, ürün cinsi-kodu miktarı fiyat ve tutarı, GTİP no., hammadde, yarımamül ve mamül miktar hareketleri, fire ve zaiyat miktarları gibi bilgileri ihtiva edecek şekilde elektronik ortamda oluşturulması ve muhafazası öngörülmektedir.**

VUK 70 no.lu Sirküleri uyarınca Kapsama girmekle birlikte **1. maddede yer alan işlemleri esas faaliyet olarak gerçekleştirmeyen mükelleflerin sadece ilgili işlemlere yönelik kayıtları elektronik ortamda oluşturmaları ve muhafaza etmeleri yeterli bulunmaktadır.** Sirkülerde verilen örneğe göre, esas faaliyet konusu motorlu kara taşıtları için parça imalatı olan bir Şirket, 4760 sayılı ÖTV Kanunu ekinde yer alan I sayılı liste kapsamında bazı malları üretim faaliyetlerinde kullanmak üzere ithal etmekte olup, şirketin bu kapsamda ÖTV mükellefiyeti bulunmaktadır. Şirketin esas faaliyeti söz konusu malların ithalatı, imalatı veya dağıtımı olmadığından yalnızca ÖTV I sayılı liste kapsamındaki malların ithalatı, envanteri ve sarfı ile ilgili işlemlere ilişkin kayıtların elektronik ortamda oluşturulması ve muhafazası yeterli olacaktır.

Tebliğin yürürlük tarihinin 01.01.2015 olması sebebiyle, 01.01.2015 tarihinden itibaren gerçekleşen belirtilen kayıt ve bilgilerin elektronik ortamda muhafaza edilmesi gerekmektedir.

01.01.2015 tarihinden sonra mükellefiyet tesis ettirmiş ya da lisans veya yetki belgesi olarak ilgili faaliyetleri hesap dönemi içerisinde kıst dönemde yürütecek mükellefler sadece bu kapsamdaki işlemleri için Tebliğ ekinde yer alan kayıtları elektronik ortamda oluşturmak ve muhafaza etmekle yükümlüdürler. ÖTV mükellefiyetinin sona erdiği ya da lisans veya yetki belgesinin iptalini izleyen dönemde kayıt saklamaya ilişkin yükümlülük bulunmamaktadır.

3- Kayıt ve bilgilerin elektronik ortamda oluşturulması ve istenildiğinde ibraz edilmek üzere muhafazasında uygulanacak usul ve esaslar

Kapsama giren mükelleflerce belirlenen usul ve esaslara uygun kayıtlar **işlemlerin yasal defterlere kaydedilmesi ile birlikte tamamlanmak üzere elektronik ortamda oluşturulup vergi kanunları çerçevesinde istenildiğinde ibraz edilmek üzere yine elektronik ortamda muhafaza edilecektir.** Söz konusu kayıtlar tebliğ ekinde belirlenen asgari içeriğe sahip olacak şekilde yasal defterlerin tutulduğu para birimi kullanılarak oluşturulacak olup, mükelleflerce ihtiyaç duyulması halinde belirlenen asgari içeriğe ilave bilgiler de eklenerek muhafaza ve ibraz yükümlülüğü yerine getirilebilecektir.

Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, oluşturulan kayıtlara ilişkin her türlü dosya, veritabanı dosyası, saklama ortamı ve görüntüleme araçlarını kapsamakta olup, elektronik kayıtlara istenildiğinde kolaylıkla erişebilmeyi, anlaşılabilir ve eksiksiz bir biçimde görüntüleyebilmeyi ve okunabilir kâğıt baskılarını üretebilmeyi sağlayacak biçimde yerine getirilmelidir.

Maliye Bakanlığı, söz konusu kayıtların ibrazını, belirlenecek standartlara uygun olarak mükelleflere ait bilgi işlem sistem veya sistemlerine sürekli erişimin sağlanması da dâhil olmak üzere farklı yöntemler kullanmak suretiyle isteyebilecektir.

4- Kullanılacak bilgi sisteminin özellikleri

Elektronik ortamda oluşturulan kayıtların muhafazası, mükelleflere ait bilgi işlem sistemlerinde gerçekleştirilecek olup, muhafaza ve ibraz işleminin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının geçerli olduğu yerlerde yapılması zorunlu tutulmuştur. Kayıtlara erişim yetkisinin mükellefin sorumluluğunda kalması şartıyla, kayıtların tutulması ve muhafazasında kiralık sunucu kullanılabilir olup, kayıtların kapsamındaki kayıtların, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisindeki bir sunucuda tutulması Tebliğ gereklerinin yerine getirilmesi açısından yeterli olup, bu durum asıl işletme operasyonlarının yurt dışından yürütülmesine ve kayıtların bir örneğinin yurt dışında bulundurulmasına engel teşkil etmemektedir.

Söz konusu kayıtların oluşturulması ve muhafazası sırasında mükellefler istedikleri yazılımları ve donanımları kullanabilecek olup, kullanılan yazılımının kayıtların microsoft excel, düz metin, virgül ile ayrılmış değer ve genişletilebilir işaretleme dili (.xml, .xls, .xlsx, .txt, .csv) dosya formatlarından en az birisi ile kaydedilebilmesi konusunda gerekli imkânlarla sahip olması gerekmektedir. Oluşturulan kayıtların sayılan dosya formatlarından birisi ile ibraz edilebilmesi yeterli olacaktır. Kullanılan bilgi sistemi yetkililer tarafından istenilmesi durumunda, muhafaza edilen kayıtlara erişimin sağlanması ve ihtiyaç duyulan kayıtların kopyalarının çıkarılması konusunda yeterli imkânlarla sahip olmalıdır.

Maliye Bakanlığı kayıtların oluşturulması için kullanılacak bilgi sistemlerine yönelik, başta elektronik imza ve mali mühür kullanımı ile veri aktarımına ilişkin standartlar olmak üzere her türlü standardı belirleyerek, kullanım zorunluluğu getirebilecektir.

Bilgi ve gereği rica olunur.

